

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Străinătate : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

București, CALEA RAHOVEI — 5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON No. 16/98

S U M A R

Separatiunea puterilor în Stat, de d-l Anibal Teodorescu ;

JURISPRUDENȚA :

Curtea de casație, secția I : Gr. și C. Sturdza-Deleni cu Elena Sturdza ;

Curtea de casație, secția III : Ministerul de Finanțe cu Marin Mengheș ;

Curtea de apel Galați, secția II : Banca Agricolă cu Prima Soc. I. R. Priv. de nav. cu vapoare pe Dunăre ;

Jud. Ocol. Marginea (B.-Sărat) : Ștefan Vlase Ichim cu N. D. Ionescu ;

Tribunalul civil din Gand și Curtea de casație din Franța : Cui se datoresc alimente ? Legile relative la alimente sunt aplicabile și streinilor, cu o Observație ;

Separatiunea puterilor în Stat

În interesantul său studiu asupra «Legiferării în parlamente și în special în parlamentul român» ⁽¹⁾, d-l profesor Tanoviceanu, vorbind de critica ce s'a adus legii Contenciosului administrativ, relevă principala obiecțiune, aceea că prin înființarea secțiunii a III a Curții de Casație s'ar calca principiul separatiunii puterilor, și răspunde pe scurt—atât cât natura subiectului său îi permite—că acest principiu, cu toate că neînscris în mod expres în Constituțiune, nu este atât de absolut pe cât este obiceiul a fi considerat ; și d sa dă mai multe exemple în consecința.

Noi credem că această chestiune, care din punctul de vedere juridic prezintă mult interes, poate comporta o discuțiune mai largă și mai amănunțită ; ea poate face obiectul unui articol.

Statul, considerat ca având o personalitate distinctă de aceea a indivizilor cari-l compun, are un câmp de activitate foarte întins, iar actele lui sunt dintre cele mai felurite și mai complexe. Juriștii și sociologii sunt de acord în a susține că, sub acest raport, în fapt, nu se poate face o enumerațiune limitativă și remarcă că cu cât un Stat progresa, cu atât el are tendința de a-și lărgi câmpul de activitate. Statul face război ; el

face legi, se face întreprinzător de transporturi publice, fabrică țigări, orî covoare și porcelanuri (manufactures des Gobelins et de Sèvres din Franța), etc. Dar, din punctul de vedere al dreptului, s'a găsit că toate actele făcute de Stat sunt făcute printr'unul din cele trei organe ale sale : legislativ, judiciar sau administrativ.

Geneza funcțiunilor corespunzătoare acestor organe se pierde în noaptea vremurilor ; ele au apărut odată cu intruparea primei forme de Stat în virtutea marelui legi naturale că fie-care ființă vine pe lume înzestrată cu toate funcțiunile necesare întreținerii și dezvoltării vieții ei.

Aceste funcțiuni s'au exercitat timp de veacuri prin mijlocirea unuia și aceluiaș organ : *puterea*—sistem primitiv și vicios, care da naștere la cele mai mari și vexatorii abuzuri.—Trebuița creării unor organe distincte, corespunzătoare fie-cărei din aceste funcțiuni, nu a apărut de cât în secolul al XVIII sub influența spiritului de reformă răspândit de Montesquieu cu toată opunerea înverșunată a școalei economiste de pe acele vremuri din Franța.

Odată admis principiul separatiunii puterilor, care corespundea acestei trebuințe sociale, Statul începe a-și exercita fie-care funcțiune printr'un organ special și lucrul acesta a fost găsit foarte logic, foarte rațional cu atât mai mult cu cât era de perfect acord și cu legea diviziunii muncii din Economia Politică.

De atunci s'a crezut că cele trei organe ale Statului : legislativ, judiciar și administrativ, cu tot raportul intim, ce trebuie să existe între ele, ca unele ce aparțin aceleiași ființe și conlucrează la dănuirea personalității ei, își exercită atribuțiunile separat unele de altele, având fie-care tărâmul său propriu și fără nici un amestec sau încălcare a atribuțiunilor celui-l'alt ; că adică Corpurile legiuitoare fac numai legi, că tribunalele judecă numai și că, în fine, puterea executivă nu face alt-ceva de cât să aducă la îndeplinire legile. S'a mai crezut în teorie, că fie-care din aceste trei organe nu poate face de cât actele cari-i sunt proprii prin însăși natura atribuțiunilor

(1) *Curierul Judiciar*, No. 2, 4, 6, 11 și 13, 1906.

sale și că ori-ce derogare de la acest principiu esențial este foarte dăunătoare organizării Statului.

În realitate însă lucrurile nu se întâmplă în mod atât de absolut și cu atâta rigurozitate. Principiul separațiunii puterilor în Stat este călcat foarte adese ori chiar de către chiar legile constituționale; mai mult încă putem afirma că în mod normal fie-care organ al Statului îndeplinește în acelaș timp funcțiunile așa zise speciale sie-și și parte din funcțiunile celor l-alte organe, așa că sferile de aplicare ale celor trei organe se întâlnesc și se întretae.

Vom da câte-va exemple.

Vom începe prin a arăta raporturile dintre *puterea legislativă* și cea *judiciară*. Parlamentul la noi, ca la multe State de altfel, nu face numai legi ci și acte de justiție. «Fie care din adunări verifică titlurile membrilor săi și judecă contestațiunile ce se ridică în această privință», zice art. 40, din Const., verificare și judecată, cari în unele țări sunt date în competența Curței de casație. Dar oare numirile magistraților, cari se fac de Ministrul de Justiție, membru în tot-d'a-una al adunării legiuitoare, nu denotă un amestec direct al puterii legiuitoare în administrarea justiției?

Contrariul, adică amestecul justiției în atribuțiunile puterii legislative, s'ar părea mai greu de admis mai ales în fața textului imperativ și categoric din codul civil că «este oprit judecătorului de a se pronunța în hotărârile ce dă, pe cale de dispozițiuni generale și reglementare, asupra cauzelor ce îi sunt supuse (art. 4) și față de art. 34 din Const., care dispune că «interpretațiunea legilor, cu drept de autoritate, se face numai de puterea legiuitoare». Cu toate acestea ori-cine a auzit vorbindu-se de *jurisprudența constantă a Curței de casație*, care, cu drept cuvint, este invocată cu atâta tărie de părți în judecarea pricinilor lor și care are o putere de autoritate, de multe ori indiscutabilă, înaintea tribunalelor noastre. Dacă *jurisprudența* nu este lege, apoi de bună seamă că ea este complimentarul legii.

În alte ocaziuni vedem tribunalele și Curțile obligate a se pronunța, în adunare generală asupra proiectelor de legi, asupra cărora ministrul justiției le cere avizul (art. 148, legea pentru organizarea judecătorească).

În Statele-Unite influența puterii judiciare asupra celei legislative este și mai pronunțată, și mai hotăritoare. Acolo tribunalele au facultatea de a se sprijini în motivarea sentințelor lor nu numai pe lege ci și pe sentințele anterioare, așa că alături de legislațiunea obicinuită se formează o legislațiune secundară, a cărei origină este cu totul alta de cât a celei dintâi.

Aceasta în ceia ce privește corelațiunea intimă dintre sferile de aplicare ale celor două organe: legislativ și judiciar.

Dacă trecem mai departe, la examinarea raporturilor dintre *puterea legislativă* și cea *executivă*, vom găsi și aci aceeași influență, acelaș amestec, cari fac ca una să exercite atribuțiuni de ale celei-l'alte și invers. Puterea executivă o are Regele și miniștrii săi. Dar în caz de vacanță a tronului, regele este ales de adunarea legiuitoare (art. 84, din Const.) și dacă la noi dependența aceasta se manifestă numai în mod accidental, apoi în alte State ea se manifestă în mod constant și periodic. În Franția, pentru a nu lua de cât un singur exemplu, Senatul și Camera Deputaților constituite în Adunare Națională aleg la fie care 7 ani pe Președintele Republicei, adică pe capul puterii executive. Dacă trecem la noi, Corpurile legiuitoare votează în fie care an *bugetul*, care este un act de pură administrațiune. Ele au dreptul de anchetă (art. 47, din Const.) și membrii lor pot adresa interpelări guvernului la fie-care moment asupra actelor administrative (art 49, din Const.), interpelări a căror eficacitate, mai ales în România, este nediscutată. Cu modul acesta administrațiunea se află în tot-d'a-una sub controlul direct și imediat al puterii legislative.

La Americani, dacă este să ne raportăm la constituțiunea Statelor-Unite din 1789, sub influența teoriilor lui Montesquieu, separațiunea dintre aceste două organe este, în drept, cu mult mai complectă și mai riguroasă. Președintele Statului este ales direct de popor iar miniștrii nu pot fi în acelaș timp și membri ai Congresului. Ei nu au acces în camere, cu cari nu pot comunica de cât, tot ca Președintele, prin mesagiū. Mai mult, Camerele pot foarte bine să aibă idei diferite de acelea ale guvernului, fără ca acesta să fie nevoit să demisioneze. Cu toate aceste precauțiuni luate pentru ca principiul separațiunii puterilor să fie garantat, în fapt, se întâmplă că—alegerile prezidențiale coincidând cu cele ale Congresului—Președintele este de aceeași culoare politică cu partidul de la cârmă, iar miniștrii, cu toate că demisionază din Camere, continuă să conserve vechile lor relațiuni politice.

Puterea executivă cooperează oare la *facerea legilor*? Și aci răspunsul afirmativ confirmă falimentul complect al principiului teoretic al separațiunii puterilor. Miniștrii, cari dețin puterea executivă, sunt la noi ca și în foarte multe țări, membrii ai Parlamentului, astfel că cele două funcțiuni se găsesc întrunite în una și aceeași persoană. Tot miniștrii sunt aceia, cari vin înaintea Camerilor cu proiecte de legi și faptul, că ei în fruntea departamentelor respective sunt mai în mē-

sură să cunoască nevoile publice, explică pentru ce inițiativa guvernamentală este cu mult mai fecundă de cât cea parlamentară. Dacă am mai considera și relațiunile dintre membrii guvernului și numeroșii lor amici personali și politici, precum și faptul că de cele mai multe ori miniștrii fac parte din partidul politic de la putere, am ajunge să conchidem că influența puterii executive asupra celei legiuitoare este decisivă.

Ne mai rămâne de examinat o ultimă față a chestiunei, aceea a relațiunilor dintre *organul judiciar* și cel *administrativ*. În Franția, se pare, că legiitorul a arătat în această privință o neîncredere excesivă în puterea judecătorească, nevoind ca ea să se amestece în administrație, nici chiar când aceasta calcă legea. Tribunalele judiciare nu sunt competente să statueze asupra conflictelor dintre administrație și particulari, cari sunt deferite jurisdicțiunilor speciale administrative. Dar cu toată grija minuțioasă de a despărți aceste două puteri, principiul separațiunei este călcat, chiar în Franția, căci de multe ori în afaceri administrative sunt competente tribunalele judecătorești (actele de gestiune, aplicarea regulamentelor, etc.).

La noi, acest principiu suferă o încălcare cu mult mai fățișă și mai pronunțată de cât în Franția, încălcare, pe care o consacără chiar constituțiunea. În adevăr art. 130 oprește de a se mai reînființa Consiliul de Stat cu atribuțiuni de contencios administrativ. Miniștrii sunt justițiabili de către Curtea de casație. Conflictele dintre particulari și administrație sunt rezolvate de instanțele judiciare; mai mult, prin noua lege a Contenciosului administrativ, secțiunea a III a Curții de casație este competente să judece recursurile în contra regulamentelor și ordonanțelor făcute cu călcarea legii de puterea centrală, județeană, comunală, sau alte autorități publice, recursurile în contra deciziunilor prefectilor, primarilor, Camerilor de comerț, Ministrului Domeniilor, etc. o sumă de afaceri, cari sunt de resort pur administrativ și cari totuși sunt atribuite organelor judiciare.

Inversa este și ea justificată la noi ca și în toate țările, cari au adoptat sistemul numirii și avansării magistraților fără un concurs prealabil, prin influența considerabilă, ce o exercită, după cum am mai spus, Ministerul justiției asupra acestor numiri și avansări.

Din toată această expunere rezultă în mod neîndoios că realitatea nu concordă de loc cu teoria și că principiul separațiunei puterilor în Stat rămâne un principiu, care, în practică, nu poate fi nici odată aplicat cu aceiași tărie cu care este susținut. În fapt, după cum am văzut, nu poate

fi vorba de separațiune a puterilor Statului, ci de o strânsă relațiune între ele, de cooperare în exercițiul atribuțiunilor lor și aceasta este cu atât mai explicabil cu cât, dacă ne am raporta la împrejurările, în cari s'a născut acest principiu, am vedea că trebuințele sociale din secolul al XVIII cereau separațiunea puterilor, pentru ca libertatea individului să nu fie vexată de abuzurile, ce ar fi rezultat din întrunirea acestor trei atribuțiuni în mâinile aceluiași organ. Ori, nu poate fi vorba de vexare atunci, când organul care exercită alte funcțiuni de cât acele speciale lui, le exercită tocmai spre o mai bună și mai eficace apărare a libertății omului și drepturilor lui.

Anibal Teodorescu

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 14 Martie 1906

Președenția D-lui CH. PHEREKYDE, Prim-președinte
Grigore și Constantin Ghica-Deleni cu Elena Sturza

Constituirea instanțelor judecătorești. — Participarea unui judecător de la o secțiune, în complectul unei alte secțiuni. — Neexistența în dosar a unui proces-verbal care să constate tragerea lui la sorți. — Nulitatea deciziunei pronunțată de un asemenea complect. — (Art. 12 și 30 din legea organizării judecătorești).

După art. 12 și 30 din legea organizării judecătorești, primul președinte împlinește lipsurile de judecători de la o secțiune, cu judecători trași la sorți în ședința publică și de față cu Ministerul public, dintre judecătorii prezenți din cele alte secțiuni. Prin urmare, participarea unui judecător de la o secțiune, în complectul altei secțiuni, fără ca să se constate existența în dosar a unui proces-verbal de tragere la sorți așa după cum prescrie textele de lege sus citate, face ca deciziunea pronunțată cu neobservarea acestei forme prescise într'un interes de ordine publică să fie casabilă.

Decisiunea 131/906. — Casată, în urma recursurilor făcute atât de Grigore și Constantin Ghica-Deleni cât și de Elena Sturza, decisiunea Curții de apel din Iași, s. II cu No. 37/904.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați Toma Stelian din partea d-lor Grigore și Constantin Ghica-Deleni și B. Missir și Matei Cantacuzino din partea d-nei Elena Sturza în desvoltarea motivului de casare.

Deliberând,

Asupra următorului mijloc de casare, comun în ambele recursuri:

«Violarea art. 30 și 12 din legea de organizare judecătorească. Rea constituire a Curții. Din cauză de împedcare, Curtea s. II, ne mai fiind în număr, s'a complectat cu un consilier de la cea-laltă secțiune. fără să existe nici o dovadă legală că desemnarea acelu d-n consilier s'a făcut conform citatelor articole».

Având în vedere decisiunea Curței de apel din Iași s. II cu No. 37/904, atacată cu recurs, de o parte de Grigore și Constantin Ghica Deleni, iar de alta de Elena Sturza;

Considerând că după dispozițiunile art. 12 și 30 din legea pentru organizarea judecătorească, primul președinte împlinește lipsele de judecătorești de la o secțiune cu judecătorești trași la sorți în ședință publică și de față cu Ministerul public, dintre judecătorii prezenți din alte secțiuni;

Considerând că din decisiunea atacată se vede numai că în complexul Curței care a judecat procesul de față, a luat parte d-nul consilier D. Porfiriu de la secția I-a; iar din certificatele greșite acestei din urmă secțiuni cu No. 3076 și 3077/906, prezentate azi de recurenți, se constată că nu există vre-un proces-verbal de tragerea la sorți a d-lui Consilier Dimitrie Porfiriu pentru completarea secțiunii a II-a a acelei Curți în ziua de 3 Martie 1904, când s'a judecat procesul dintre Elena Sturza cu Constantin și Grigore Ghica-Deleni, prin decisiunea supusă azi recursului;

Considerând dar că nefiind stabilit că constituirea Curței care a pronunțat decisiunea atacată azi cu recurs, s'a făcut în conformitate cu sus citatele texte de lege, s'a violat aceste texte prescise într'un interes de ordine publică și prin urmare sus arătatul mijloc de casare se găsește întemeiat.

Pentru aceste motive și fără a mai intra în cercetarea celor-lalte motive de casare, Curtea, admite ambele recursuri.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 8 Martie 1906

Președenția D-lui G. C. ȘTEFANESCU, Președinte

Ministerul de Finanțe cu Marin Mengheș

Taxă de înregistrare. — Nefacerea de către moștenitor a declarației prescise de art. 68 din leg. timbrului. — Contravenție. — Apel la tribunal. — Alegere de domiciliu. — Sensul și scopul acestei formalități.

Taxă de înregistrare. — Prescripțiune. — Art. 74 al. 4 din legea timbrului din 1881. — Termen de 3 ani. — Punctul de plecare al prescripțiunii. — Punerea în posesie de tribunal.

Neîncuarea acestui eveniment juridic prin alt fapt. — Înscirarea pământului în matricola comunei pe numele moștenitorului. — Calcularea prescripției de la această dată. — Exces de putere. — Casare.

1. Legiuitorul, punând îndatorire contravenientului, prin art. 72 din legea timbrului, de a-și alege domiciliul său prin petițiunea de apel, nu a voit alt-ceva de cât ca alegerea de domiciliu să se facă în astfel de mod, în cât să nu poată fi vre-o îndoială asupra chestiunii de a se ști unde urmează să fie citat contravenientul.

Prin urmare, dacă alegerea de domiciliu s'a făcut la o persoană cunoscută dintr'un oraș, (fapt care aparține aprecierii suverane a instanței de fond), cerințele legii au fost satisfăcute, de și apelantul nu a arătat anume strada și numărul din orașul unde s'a ales domiciliul.

2. Prin art. 74 al. 4 din legea timbrului din 1881, legiuitorul dispune că pentru moșteniri și legături, prescripțiunea de 3 ani a taxelor de înregistrare nu începe a curge de cât din momentul punerii în posesie a moștenitorului de către tribunal.

Odată ce legiuitorul a fixat un eveniment juridic ca punct de plecare al prescripțiunii, nici un alt fapt nu 'l poate înlocui.

Deci, săvârșește un exces de putere, Tribunalul

care fixează punctul de plecare a termenului de prescripție de la momentul în care pământul de moștenire a fost trecut în matricola comunei pe numele moștenitorului, presupunând că de la această dată statul a avut cunoștință de posesia moștenitorului.

Decisiunea 80/906. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de Finanțe, sentința Tribunalului Olt cu No. 205/905, dată în proces cu Marin Mengheș.

Curtea,

Ascultând pe d. avocat C. Marinescu în desvoltarea motiveilor de casare;

Pe d. avocat Vlădescu-Olt în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 72 din legea timbrului.

«Tribunalul de Olt respinge incidentul ridicat de avocatul Statului și care tindea la nulitatea apelului făcut de Marin Mengheș ș. a. pe motiv că numiții de și nu au arătat în petiția de apel, strada și numărul au arătat însă orașul și persoana la care să se îndeplinească procedura, ceea ce este suficient. Judecând astfel tribunalul, a violat art. 72 din legea timbrului».

Având în vedere că din sentința supusă recursului rezultă că Marin Mengheș, Dumitru Brânduși, C-tin Chivu și Tița Ștefan Aprodu, prin procesul-verbal dresat de controlorul fiscal G. Cameniță în ziua de 8 Iunie 1903, au fost condamnați să plătească Statului lei 141 bani 60, ca taxă de înregistrare, și lei 283 bani 20 amendă pentru succesiunea defunctului lor unchiu Matei Brândușoiu din com. Comani, încetat din viață la 24 Aprilie 1892, întru cât numiții nu au făcut declarațiunea prevăzută de lege;

Având în vedere că intimații în recurs făcând apel, tribunalul infirmă procesul-verbal apelat și apără pe apelanții de taxele și amenda la cari au fost condamnați, iar contra sentinței tribunalului Ministerul de Finanțe face recursul ce este a se judeca;

Având în vedere că d-l avocat al Statului a ridicat înaintea tribunalului, un incident, care tinde la nulitatea apelului făcut de numiții apelanți, pe motiv că dânsii n'au arătat în petiția de apel strada și numărul din orașul de reședință unde și-au ales domiciliul;

Considerând că ceea ce legea timbrului pretinde prin art. 72 este, ca contravenientul prin petiția de apel să-și aleagă domiciliul său în orașul de reședință, într'un mod astfel în cât îndoială să nu poată fi asupra cesțiunii de a se ști unde urmează a fi citat;

Considerând, în speță, că întru cât instanța de fond, respingând incidentul ridicat de avocatul Statului, constată în fapt, că apelanții și-au ales domiciliul la o persoană cunoscută în orașul Slatina pentru îndeplinirea procedurii, fără cuvânt recurentul se plânge că Tribunalul a violat sus citatul text de lege și în consecință motivul invocat găsindu-se neîntemeiat, urmează a se respinge ca atare;

Asupra motivului al II-lea de casare:

«Exces de putere și violarea art. 74 din legea timbrului de la 1886.

«Tribunalul de Olt, infirmă procesul-verbal de contravenție dresat de controlorul fiscal de pe lângă Administrația financiară în ziua de 8 Iunie 1903 pe motiv că de la 1896 de când pământul defunctului Matei Brândușoiu a fost trecut în matricola comunei Comani, pe numele moștenitorilor săi, au trecut mai mult de 3 ani și de la această dată Statul având cunoștință de posesia apelanților nu mai poate să le ceară taxe de înregistrare, fiind-că cererea Statului este prescisa cu toate că n'a fost nici o punere în posesie din partea tribunalului. Tribunalul în hotărîrea sa adoaă la lege, ceea ce este un exces de putere și neținând seamă de dispozițiunile art. 74 din legea timbrului de la 1886, cari dispozițiuni sunt restrictive, violează menționatul articol».

Considerând că prin art. 74 al. 4, din vechea lege a timbrului din 1881, legiuitorul dispune că pentru moșteniri și legături, prescripțiunea de trei ani a taxelor de înregistrare nu începe a curge de cât din momentul punerii în posesiune a moștenitorilor de către tribunal, astfel că o asemenea prescripțiune nu poate fi invocată de aceștia de cât dupe scurgerea acestui timp de la trimiterea lor în posesiune;

Considerând că în specie, de și instanța de fond constată în fapt, că nu a existat formalitatea de punere în posesie a moștenitorilor de către tribunal, admite argumentațiunea apelanților și fixează punctul de plecare a termenului de prescripțiune de la anul 1896, de când pământul defunctului Matei Brândușoiu a fost trecut în matricola comunei Comani pe numele moștenitorilor săi intimații în recurs, și conchide de la împrejurarea, că de oare-ce au trecut mai mult de cât trei ani de la areastă dată când Statul avea cunoștință de posesia apelanților, nu mai poate să le ceară taxa de înregistrare;

Considerând că odată ce legiuitorul a fixat un eveniment juridic ca punct de plecare al prescripțiunii, nici un alt fapt nu îl poate înlocui, și deci tribunalul ne fiind seamă de acest principiu, a comis un exces de putere și a violat art. 74 al. 4 din vechea lege a timbrului.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, Secția II

Audiența de la 28 Februarie 1906

Președenția D-lui M. A. BESTELEI, Consilier

Banca Agricolă cu Prima Soc. I. R. Priv. de navigație cu vapoare pe Dunăre

Deciziunea comercială No. 9

Contract de transport. — Clauza de exonerare din contractele de transporturi maritime și fluviale. — Neresponsabilitatea societății încărcătoare de cantitatea și calitatea mărfurilor, pe temeiul acelei clauze. — Dacă și fără această clauză, căpitanul poate fi răspunzător de diferența în minus a mărfurilor, peste cea obișnuită de 2%. — Dacă e permisă dovada, că s'ar fi încărcat o cantitate mai mare de mărfuri de cât cea prevăzută în polița de transport — (Art. 66 din reg. de exploatare al soc. maritime și fluviale. și art. 568 C. comercial).

1) După art. 66 din regulamentul de exploatare al societăților maritime și fluviale, la care se referă clauza de exonerare înscrisă în scrisoarea de transport, societatea, la încărcare de vase întregi, nu și ea răspunderea nici pentru calitate, nici pentru cantitatea mărfurilor încărcate, chiar și în cazul transbordării pe alte vase, ci, fie-care vas încărcat are drept să fie însoțit de către un trimis al expedito- rului până la stațiunea unde se va efectua descărcarea fără a se plăti pentru el, vre-o taxă de călătorie.

2) Clauza de exonerare ce se obișnuiesc în contractele de transporturi maritime și fluviale, dacă nu apără în mod absolut pe căpitanul vasului de obligațiunea de a preda cantitatea de marfă însemnată în polița de încărcare, are însă puterea de a-l scăpa de răspunderea unei lipse și mai mari de cât cea de 2% admisă în tot-d'a-una în favoarea căpitanului, chiar și fără să existe clauza de mai sus.

3) Dacă, sub anumite condițiuni, e permis destinațiunii mărfii, să dovedească, chiar când există clauza de exonerare, că s'a încărcat în vas o cantitate mult mai mare, de cât cea găsită la predare, sau mai bine zis, că s'a încărcat cantitatea menționată în polița de încărcare nimeni însă nu s'a gândit, că atunci mai cuseamă, când există clauza de mai

sus, destinatarul său ori-care altul, ar putea fi primit să dovedească încărcarea unei cantități mai mare de cât cea prevăzută în polița de încărcare, polița care face deplină dovadă despre cantitatea conținută în vas, conform art. 568 C. comercial.

Curtea,

Asupra apelului făcut în termen de Banca Agricolă contra sentinței comerciale cu No. 10 din 1904 pronunțată de Tribunalul Covurului secția I, prin care i s'a respins ca neîntemeiată acțiunea intentată contra Primei Societăți I. R. Priv. de navigațiune cu vapoare pe Dunăre;

Având în vedere desbaterile urmate în ședințele de la 11 și 21 Februarie curent, concluziunile scrise depuse de părți în acest proces atât la prima instanță cât și în apel, cum și actele invocate de ele și aflate în dosar;

Considerând că prin acțiunea sa Banca Agricolă cere ca societatea intimată să fie condamnată a plăti suma de 9721 lei și 60 bani ca despăgubire pentru lipsa unei cantități de 896 hectolitri grâu, din cantitatea de grâu încărcată la Turnu-Măgurele în șleplu No. 65179 al sus zisei societăți și asigurată la aceeași societate; că după concluziile puse de Banca Agricolă la ultima înfățișare, ce a avut loc înaintea acestei Curți, faptele pe cari își sprijină apelul și prin urmare acțiunea sa, sunt următoarele: că în luna Octombrie 1902 firma Abramovici et Gheorghidi din Roșiori-de-Vede a închiriat de la Prima Societate I. R. Priv. de navigațiune cu vapoare pe Dunăre, șleplu No. 65179 pentru un transport de produse de la Turnu-Măgurele la Brăila, în condițiunile prevăzute în scrisoarea numitei societăți cu No. 2712 din 17 Octombrie 1902 aflată în dosarul tribunalului; că în executarea acestui contract de navlosire firma Abramovici et Gheorghidi a încărcat la Turnu-Măgurele, în zisul șleplu, o cantitate de 8071 hectolitri grâu în vrac, iar pe punte 917 hectolitri orz în saci, și că aceste produse au fost permise de un agent al societății anume lunghaus, care în ziua de 25 Noembrie 1902 eliberează recipisa de predare (fractul) No. 146, în care se arată—susține Banca Agricolă—că în vrac s'a primit 8071 hectolitri sau 60532⁵ kgr. grâu și în saci 917 hectolitri sau 50435 kgr. orz cu destinație pentru Banca Agricolă la Brăila. — produse care în acelaș timp se asigură contra riscurilor navigațiunii, la aceeași societate, pentru valoarea de 90000 lei; că, șleplu, plecând de la Turnu-Măgurele, în drum este surprins de ghețuri și se retrage în gârla Flămânda, iar mai târziu rupându-se ghețurile și fiind pericol să nu se peardă, Societatea de navigațiune a descărcat o parte din marfă pe care a transportat-o pe ghiață în alte două șlepurii, iar după ce ghiața s'a rupt și Dunărea s'a limpezit, marfa scoasă din șlepa a fost readusă la loc, după care șleplu, continuându-si drumul, a ajuns la Brăila pe la începutul lunii Februarie 1903; Că aci șleplu fiind descărcat, s'a găsit în loc de 8071 hectolitri grâu numai 7006 hectolitri, deci o lipsă de 1065 hectolitri, din care scăzându-se toleranța de 2% obișnuită în contractele de transport, rămâne o cantitate de 896 hectolitri grâu, a cărei valoare în sumă de 9721 lei și 60 bani Banca Agricolă, în calitate de destinatară, purtătoare a fractului No. 146. o reclamă de la Societatea de navigațiune, cu titlu de despăgubire;

Considerând că, din cele ce preced, rezultă că toată baza acțiunii pornită de Banca Agricolă în potriiva Societății de navigațiune stă în fractul No. 146, semnat de lunghaus agentul acestei Societăți, și care, fiind întocmit în conformitate cu art. 565 cod comercial, ar fi, după susținerea Băncii Agricole, o adevărată poliță de încărcare, și ca atare, conform art. 568 C. com. făcând dovada cantității încărcate față de Societatea de navigațiune, atât ca transportătoare cât și ca asigurătoare, această societate ar fi, prin urmare, răspunzătoare de cantitatea însemnată în acel fract;

Considerând că, fără a inzista asupra cesiunii de a se ști, dacă în cazul de față fractul în discuțiune poate fi considerat ca o poliță de încărcare în sensul art. 565 și urm. din codul comercial, și admitând în totul sistemul preconizat de Banca Agricolă, cum că un asemenea act produce același efect ca și polița de încărcare, vedem, dacă se examinează mai de aproape acest fract, că regula prescrisă de art. 568 C. com., după care polița de încărcare formată în condițiunile legii face probă față cu toate părțile interesate în încărcare, precum și între ele și asigurători, în loc de a sărijini pretențiunea Băncii, din contră pune în evidență netemeinicia ei;

Considerând că, în adevăr, din examinarea fractului No. 146 se constată că, deși după declarația predătorului mărfii, fie el Banca Agricolă sau firma Abramovici et Gheorghiadis, acest lucru nu importă, s'a menționat în acest fract că conținutul șleului No. 65179 este de 8071 hectolitri grâu și 917 hect. orz, sau în total 655760 kgr. însă agentul lunghaus a avut grija, când a semnat această recipisă de predare, să facă o altă mențiune în josul celei de mai sus, despre adevărata cantitate de produse încărcată în șlep, arătând că conform cântăririi verificate conținutul e de kgr. 576200; că aceasta fiind cantitatea de produse declarată de agentul Societății, ca încărcată realmente în șleul No. 65179, numai pe ea urma să compeze Banca Agricolă, când și a luat titlul de purtător al zisului fract, așa că dacă din angajamentele ce dânsa și-a luat față de alte persoane cu privire la cantitatea de marfă încărcată în zisul șlep, a încercat vre-o daună, după cum susține, vina nu poate fi a agentului Societății, ci a Băncii însăși, care era datoare, tocmai în vederea regulei din art. 658 C. com., să nu ignoreze mențiunea făcută în fract despre cantitatea ce prepusul Societății constată că s'a încărcat realmente în șlep;

Considerând că din cifra de 576200 kgr. arătată în fract de agentul lunghaus, dacă se scade cele 5435 kgr. orz, asupra căruia nu e nici o discuțiune, rămâne ca grâu cantitatea de 525760 kgr. care transformată în hectolitri, socotit a 75 kgr. hectolitru, după greutatea stabilită chiar prin scrisoarea de predare și recunoscută de Banca Agricolă, face 7010 hectolitri; Că ambele părți fiind de acord în a recunoaște că la descărcarea șleului la Brăila s'a găsit 7006 hectolitri grâu, rezultă prin urmare o mică diferență de patru hectolitri, care trebuie înlăturată din discuțiune în virtutea toleranței acordată căpitanilor de bastiment și care se urcă, după un uz constant, până la 2°/₁₀;

Considerând că dacă se adaugă la cantitatea de 576200 kgr. arătată în fractul No. 146 și cele 200 quintale sau 20000 kgr., ce se vede dintr'o mențiune făcută în scrisoarea de trăsură cu data de 25 Noembrie 1902, că s'ar fi mai încărcat în acelaș șlep a doua zi 26 Noembrie de la orele 11 a. m. până la 1 p. m., de și Banca Agricolă spune lămurit în concluziile sale că singurul titlu în baza căruia exercită acțiunea sa este numai fractul menționat mai sus, atunci cantitatea totală încărcată în șlep ar fi de 596200 kgr. din care scăzând 50435 kgr. orz, rămâne 545765 kgr. grâu, sau 7276 hectolitri, iar diferența în minus între această cantitate și cea predată Băncii Agricole la Brăila, ar fi de 270 hectolitri sau 20250 kgr., ceea ce ar fi egal cu 3 și ceva la sută din cantitatea de 545765 kgr. arătată mai sus, așa că ar întrece maximum de toleranță ce se obișnuiește în asemenea contracte;

Considerând însă că în acest caz societatea de navigațiune scapă de răspundere pentru această lipsă, de altfel cu totul neînsemnată, că și dacă se scade toleranța obișnuită de 2°/₁₀, toată lipsa se reduce la 9336 kgr. pe baza clauzei de exonerare înscrisă în scrisoarea de trăsură și care sună astfel: «mărfurile mai jos arătate le primiți pe baza stipulațiunilor conținute în regulamentul de exploatare și în tarifele Primei Societăți I R. priv. de navigațiune cu vapoare pe Dunăre, cari ne sunt cu-

noscute și cari sunt aplicabile la expediția de față». Că după art. 66 din regulamentul de exploatare, la care se referă clauza de mai sus și care face, prin urmare, parte integrantă din contractul de navlosire intervenit între societate și firma Abramovici et Gheorghiadis, care, după cum se va demonstra mai la vale, lucra în această afacere pe computul Băncii Agricole, Societatea la încărcări de vase întregi, cum a fost în specie nu și ia răspunderea nici pentru calitate nici pentru cantitatea mărfurilor încărcate, chiar și în cazul transportării pe alte vase, având drept însă fie-care vas încărcat să fie însoțit de către un trimis al expeditorului până la stațiunea, în care se va efectua descărcarea, fără ca să se răspundă pentru dânsul vre-o taxă de călătorie;

Considerând că ori care ar fi efectele unei asemenea clauze după diferitele sisteme admise de doctrină și jurisprudență, un lucru însă e netăgăduit, că o astfel de clauză, ce se obișnuiește în contractele de transporturi maritime și fluviale, dacă nu apără în mod absolut pe Căpitanul vasului de obligațiunea de a preda cantitatea de marfă însemnată în polița de încărcare, are însă puterea de a-l scăpa de răspunderea unei lipse și mai mare, de cât acea toleranță de 2°/₁₀ admisă în tot-d'una în favoarea Căpitanului, chiar și fără să existe clauza de mai sus; că, în specie, după cum s'a arătat mai sus, cantitatea ce ar lipsi, în ipoteza că la cifra din fractul No. 146 ar urma să se adauge și cele 20000 kgr., despre care se face mențiune în scrisoarea de trăsură, fiind numai de 2025 kgr., care întrece cu 1 și ceva la sută toleranța obișnuită, adică numai cu vre-o 9336 kgr. Societatea de navigațiune cată a fi apărată de răspunderea unei lipse atât de mici, în virtutea clauzei de exonerare, chiar după sistemul preconizat de Banca Agricolă;

Considerând că, această Bancă a susținut că clauza în cesiune nu i-ar fi opozabilă de oare ce nu dânsa este încărcătoarea șleului ci firma Abramovici et Gheorghiadis, cu care a contractat societatea de navigațiune, ea nefiind de cât destinatarul mărfii și purtătorul poliței de încărcare, adică a fractului No. 146;

Considerând că acest mijloc invocat de reprezentantul Băncii pentru prima dată în ședința de la 11 Februarie curent, abia dacă are meritul de a fi discutat, de oare ce atât la prima instanță cât și înaintea Curții la înfățișarea din 31 Martie 1905, dânsul a susținut cu tărie că Banca Agricolă este aceia care a încărcat și asigurat șleul, iar nu firma Abramovici et Gheorghiadis; Că în această privință este destul a se menționa câte va părți din concluziunile scrise, semnate de reprezentantul Băncii și atașate la dosar, astfel: în concluziile de la tribunal se zice chiar de la început: *în luna Noembrie 1902 Banca Agricolă T.-Măgurele încarcă în șleul soc. de navigațiune No 65179 cantitatea de...* apoi în altă parte se spune: «Ni s'a obiectat că a fost avizat Abramovici et Gheorghiadis, răspundem: nu ei sunt încărcătorii și asigurați ci Banca Agricolă, pe care n'a avizat»; în fine tot în aceeași concluzie reprezentantul Băncii mai zice: «discuția n'are nici un interes căci în ori ce caz navlosirea a fost făcută pentru Banca Agricolă, care a plătit navlul, prima de asigurare și a încărcat produsele, calitate care i-a fost recunoscută prin actele societății de navigațiune»; iar în concluziile scrise depuse la Curte cu ocaziunea înfățișării de la 31 Martie 1905; acelaș reprezentant al Băncii începe prin a arăta că cantitatea de 8071 kl. grâu s'a încărcat de Banca Agricolă la T.-Măgurele și sfârșește prin a obiecta că Banca n'a fost anunțată despre transbordare, ci Abramovici et Gheorghiadis, care nici nu erau încărcători; Chiar în acțiunea introductivă de instanță se spune că Banca a încărcat marfa în șleul No. 65179 al societății de navigațiune;

Considerând că din toate acestea, cum și din scrisorile de corespondență ce s'au schimbat între ambele părți litigante, rezultând cu o evidență absolută cum

că această navlosire s'a făcut de Abramovici et Gheorghiadis pe comțul Băncei Agricole, ceia ce reese și din depunerea martorului L. Lazaridis ascultat la consulatul general al României din Constantinopol, după cererea Băncei, urmează că în zadar această Bancă se mai încearcă a susține contrariul numai pentru a face ca zisa clauză de exonerare să nu-și aibă efectele față de dânsa ;

Considerând că Banca Agricolă s'a mai încercat să dovedească, că în șleplul No. 65179 s'a încărcat în adevăr cantitatea de 8071 hectolitri grâu și că deci societatea de navigațiune trebuie să răspundă de lipsa constatată la descărcare ;

Considerând că dacă sub anumite condițiuni, e permis destinatarului mărfii să dovedească, chiar când există clauza de exonerare, că s'a încărcat în vas o cantitate mult mai mare de cât acea găsită la predare, sau mai lesne zis că s'a încărcat cantitatea menționată în polița de încărcare, nimeni însă nu s'a gândit că, — atunci mai cu seamă când există clauza de mai sus, — destinatarul, sau orî care altul, ar putea fi primit să dovedească încărcarea unei cantități mai mari de cât acea prevăzută în polița de încărcare, care face deplină dovadă despre cantitatea conținută în vas, conform art. 568 Cod comercial ;

Că, de altfel, în cazul de față, chiar dacă s'ar admite că Banca poate dovedi, în contra indicațiunii din fractul No. 146, că s'a încărcat o cantitate mai mare, spre ex. 8071 hect. grâu, cât se susține, încă această dovadă nu e făcută, de oare-ce depozițiunea martorului Lazaridis, care a supraveghiat încărcarea, nu inspiră Curței destulă credință, pentru cuvântul că el era pe atunci mandatar al firmei Abramovici et Gheorghiadis și în această calitate a condus încărcarea șleplului, așa că are interesul să susție că s'a încărcat 8071 hect grâu, pentru ca nu cum-va să fie tras la răspundere de mandanții săi, sau chiar de B-ca Agricolă, în privința acestei lipse de grâu ; că certificatul liberat de C. F. R. cel mult ar putea dovedi că s'a adus în portul T.-Măgurele cantitatea de grâu arătată de Bancă, dar nu că această cantitate s'a și încărcat în șlepl ; că de asemenea nu fac dovadă nici certificatele vamale exhibate de B-că, de oare ce ele au fost eliberate pe baza declarațiunii făcute de funcționarii Băncei Agricole, cum afirmă chiar martorul Lazaridis, iar nu în urma unei verificări asupra cantității ce în adevăr era încărcată în șlepl ; Că nici interogatorul No. 1467 din 1902 luat căpitanului de șlepl, nu are nici o forță probantă asupra faptului pretins de Bancă, căci indicațiunea cifrei de 655760 kgr. grâu, ce se vede trecut în josul acestui interogatoriū e făcută de căpitanul portului T.-Măgurele, iar nu de căpitanul vasului ; Că din acest motiv nu poate fi ținut în seamă nici certificatul căpitanului Focșa cu No. 499/903, fiind dat, după cum el însăși afirmă, în baza sus zisului interogatoriū ;

Considerând că, așa fiind, din orî-ce punct de vedere acțiunea Băncei Agricole contra Societății de navigațiune ca transportătoare, este nefondată ;

Considerând că aceleași motive, pentru care se găsește nefondată acțiunea în contra societății ca transportătoare, conduc și la respingerea acțiunii în contra aceleiași societăți în calitate de asigurătoare ;

Că, în tot cazul, Societatea nu s'a putut obliga să asigure de cât cantitatea de marfă ce reclamanta s'a încărcat în șlepl și s'a demonstrat mai sus că în acel șlepl nu s'a încărcat de cât cantitatea de 525765 kgr. grâu, sau în fine 545765 kgr. dacă se adaogă și cele 20000 kgr. ce se vede din scrisoarea de trăsură că s'ar mai fi încărcat în urma eliberării fractului de către lunghaus ; Că, în ipoteza că societatea de navigațiune n'ar putea beneficia, ca asigurătoare, de toleranța obicinuită și nici de clauza de exonerare, Banca Agricolă totuși nu e în drept să reclame nici o despăgubire pentru diferența de 20250 kgr. grâu, ce s'ar fi găsit lipsă la descărcarea șleplului, întru cât n'a dovedit cu nimic că

această lipsă provine din cauza transportărei de la Flămânda, — singura dovadă ce aduce Banca Agricolă fiind depunerea lui Lazaridis, care nu spune de cât aceia ce ar fi auzit de la niste hamali și de la un vâtaf anume Niță, — adică că s'ar fi risipit marfa cu ocaziunea transportărei, — dar nu, că ar fi văzut el însăși făcându-se această risipă ;

Considerând că, față cu cele expuse până aci, cesțiunea dacă șleplul No. 65179 are sau nu o capacitate, care ar permite încărcarea unei cantități mai mari de cât acea găsită la descărcarea acestui șlepl la Brăila de către Banca Agricolă, devine fără nici o importanță și deci din acest punct de vedere expertiza, a cărei anulare s'a cerut de Bancă, este fără utilitate ;

Considerând că, așa dar, apelul Băncei Agricole fiind lipsit de temeiū, urmează a se respinge ca atare, și a se acorda Societății intimatului cheltueli de judecată, cari se fixează la suma de 200 lei ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

(ss) M. A. Beștelei, D. G. Tăzlăuanu, G. N. Raicoviceanu, N. Dimitrescu, Titus N. Istrate.

Grefier (s) Al. Băltăgescu

JUDECATORIA OCOL. MARGINEA, Jud. R.-Sărat

Audiența de la 24 Februarie 1906

Carte de judecată civilă No. 161

Ștefan Vlase Ichim cu Nicolae D. Ionescu

Acte de procedură. — Citațiuni. — Îndeplinirea procedurii la judecătoriile de ocoale. — Obligațiunea părții reclamante de a îndeplini ea însăși procedura — Opoziție. — Dacă cel ce face o opozițiune la judele de ocol și obține un termen se poate plânga că nu a avut cunoștință de acel termen, sau că nu a fost citat. — (Art. 79 și 110 din legea jud. de ocoale).

Conform art. 79 și 110 din legea judecătoriilor de ocoale, procedura înaintea acelei instanțe având a se îndeplini de însăși partea reclamantă, sau oponentă, care devine reclamant prin faptul introducerii opozițiunii, de aci rezultă că un oponent care e dator a îndeplini procedura pentru termenul ce i s'a fixat de judecător, e presupus că tacitamente a luat cunoștință de acel termen, și deci nu se poate plânga că nu a fost citat în acea opoziție, sau că nu ar fi avut cunoștință de termen.

Judecata,

Asupra contestațiunii de față :

Având în vedere susținerile părților și conclusiunile lor orale făcute azi în instanță ;

Având în vedere că, din dosarul cauzei cu No. 650/904, rezultă că Ștefan Vlase Ichim, având să ia o sumă de 800 lei de la Nicolae D. Ionescu, chemându-l în judecată, a obținut câștig de cauză prin cartea de judecată No. 251/904, pronunțată de această instanță în absența numitului pârât ;

Că, în contra acestei cărți de judecată s'a făcut opoziție de către pârâtul Nicolae D. Ionescu, cu petițiunea înreg. la No. 3074 din 4 Iunie 1904, fixându-se prin rezoluție termenul de 1 Iulie 1904, pentru judecarea opozițiunii ;

Că la acest termen, neprezentându-se oponentul, prin cartea de judecată No. 414/904, i s'a respins ca nesusținută opozițiunea ;

Că, prin neapelare, această carte de judecată rămânând definitivă s'a pus în executare, de către reclamantul Ștefan Vlase Ichim, executare care s'a efectuat de către ajutorul de primar al comunei Plăinești, prin

procesul-verbal cu data de 6 Februarie 1906, asupra căreia s'a ridicat contestațiunea în discuțiune, pe motiv că oponentul pârât nu a fost citat de către reclamant în opozițiunea făcută de dânsul (pârât), și nici că a avut cunoștință de termenul de înfățișare;

Considerând că, după art. 79 din legea jud. de pace, sus zisa procedură se îndeplinește de însuși partea reclamantă prin concursul administrației;

Considerând că, după dispozițiunile art. 101 din aceeași lege, judecătorul primind opozițiunea va urma conform art. 79, adică oponentul trebuie să îndeplinească procedura;

Că cu modul acesta de procedură, legiuitorul a voit în materie de competența judecătorilor de ocoale, să impună numai reclamantului său oponentului care devine reclamant prin facerea opoziției, sarcina îndeplinirii procedurii, spre a aduce la cunoștința părții pârâte comunicarea termenului și a cărții de judecată;

Că de și în opozițiunea făcută de contestatorul Nicolae D. Ionescu, dânsul nu a semnat de vederea termenului, și prin aceasta susținând că nu a avut cunoștință de fixarea lui, totuși nu i se poate lua în considerație, de oare-ce prin prezentarea opozițiunii și fixarea termenului de judecată de către judele de ocol, oponentul conform art. 79 și 101 din legea judecătorilor de pace, fiind dator a îndeplini procedura, e presupus că, tacitamente a luat cunoștință de termen;

Considerând că, dacă legiuitorul a adoptat această procedură excepțională, a făcut-o în scopul de a accelera judecarea cauzelor de competența judecătorilor de ocoale și a evita cheltuieli prea mari în raport cu importanța afacerilor deferite acestor instanțe;

Că ast-fel fiind, contestațiunea este nefondată și urmează a fi respinsă ca atare

Pentru aceste motive, respinge ca nefondată contestațiunea, etc.

Jude-adjutor (s) Gh. Minea-Popescu.

Grefier (s) A. I. Roșioru.

Tribun. civil din Gand, 11 Martie 1904.

Alimente. — Copilul femeii născut dintr'o căsătorie anterioară. — Tată vitrig. — Inexistența oblig. alimentare. — Art. 206 C. civ. fr. (188 C. rom.).

Tată vitrig (*vitricus*) nu datorește personal alimente copilului ce femeia sa ar fi avut dintr'o căsătorie anterioară.

Această obligație nu apasă de cât asupra mamei copilului.

(Din *Le Flandre judiciaire*.)

Observație.—Doctrină și jurisprudență constante. Vezi D. Alexandresco, t. I (ed. a 2-a), asupra art. 188 și *C. judiciar* din 1902, No. 20. Cpr. Tribun. Bruxelles, *Revue trimestrielle de dr. civil*, t. IV, anul 1905, p. 373; No. 4 și *C. judiciar* din 1905, No. 52; Neagu, I, p. 348, No. 12, și autoritățile citate în *C. judiciar* din 1905, No. 52, pag. 416. (N. R.)

Curtea de casație din Franța, 22 Iulie 1903

Alimente.—Străini. — Legi de poliție și de siguranță publică.—Drept internațional.

Dispozițiile legale care impun unor persoane obligația de a-și da reciproc alimente, constituind niște legi de

poliție și de siguranță publică, sunt aplicabile și străinilor.

(Din *Revue du Notariat*, 1905, p. 427, No. 12099 și *Pand. Périod.* 1 04. 5. 24).

Observație.—Chestiunea de a se ști care este natura statutului obligației alimentare, este din cele mai controversate. Unii susțin, în adevăr, că această obligație este cărmuită de legea țării în care este propusă (*lex fori*), iar alții cred că ea este supusă legii naționale a părților. Vezi asupra acestei chestiuni, care divide atât doctrina cât și jurisprudența, observația Directorului nostru, d-l D. Alexandresco, asupra unei cărți de judecată foarte strins motivată a Judec. ocol. al XVI-lea din Paris, publicată în *C. judiciar* din 1904, No. 30. (N. R.)

INFORMAȚII

A apărut în editura ziarului „*Curierul Judiciar*” Primul supliment din colecțiunea de legi financiare adnotate, coprinzând: Legea de constatare și percepere a contribuțiilor directe modificată în 1905; Legea timbrului modificată în 1906 cu instrucțiunile pentru aplicarea ei; Legea pentru urmărirea din 1905; Legea pentru înființarea taxei pe decaltru de vin, și desființarea taxei pe hectarul de vie; mod fișările aduse legii pat-nelilor și tabloul aditional din 1905; legea pentru impozitul asupra venitului și capitalului mobil; legea impozitului personal; legea pentru înființarea casei de împrumut pe amanet; legea pentru drumuri; legea pentru organizarea administrațiunii finanțelor statului; deciziunea Ministerului Domeniilor pentru înființarea secretarilor inspectorii la camerele de meserii, a secretarilor de corporații și a creării biroului de percepere la fie care cameră de meserii.

Această lucrare se datorește D-lui G. St. Bădulescu, Prim-grefier la Inalta Curte de casație și Redactor la „*Curierul Judiciar*”, cunoscut deja lumii juridice pentru lucrările sale cari au fost mult apreciate.

Prețul acestui supliment este de lei 4 bani 50, iar pe hârtie de lux lei 5. Volumul complet (împreună cu suplimentul) lei 10 bani 50.

Se găsesc de vânzare la *Curierul Judiciar*, 5 Calea Rahovei, București, și la autor, la Curtea de casație.

* * *

A apărut: **Enciclopedia juridică**. Partea I, vol. I și II, cuprinzând jurisprudența română. Fie care volum are aproape 800 pagini, de d-l F. Ciorapciu, doctor în drept, avocat al Statului. Prețul 12 lei fie care volum broșat, iar legat în pânză 15 lei.

Depozit la „*Curierul Judiciar*”.

* * *

A apărut: **Explicația teoretică și practică**, a Legei și Statutelor Creditului funciar, cu jurisprudența instanțelor judecătorești, diferite legi și studii relative la creditul funciar și formularea de acte, de Gr. Vulturescu, avocat al primei societăți de credit funciar român din București. Prețul 5 lei.

Deposit la „*Curierul Judiciar*”.

* * *

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata, abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal, direct la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, București, sau să plătească la prezentare numai în mina incasatorilor: I. Riveanu, pentru provincie, și I. St. Tudoroiu, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu matea investite cu stampila, *Curierului Judiciar*.